

2. Синяньська О. М., Семко О. В., Філоненко О. І. Особливості формування екопоселення в Україні. *Комунальне господарство міст*, 2014. Вип. 116. С. 72–74.
3. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: підручник. Львів: «Новий Світ-2000», 2017. 521 с.
4. Крижановська Н.Я., Шушлякова О.С. Рослинні угруповання як засіб формування об'єктів ландшафтного дизайну. Методичний посібник для самостійної роботи студентів 4-5 курсів за напрямом підготовки 1201 – «Архітектура». Харків: ХНАМГ, 2009. 88 с.
5. Безвіконний П. В., Тарасюк В.А., Потапський Ю.В. Вплив мінеральних добрив на ріст, розвиток тюльпанів при ранньовесняній вигонці в умовах захищеного ґрунту. *Таврійський науковий вісник: Сільськогосподарські науки*. 2022. Вип. 128. С. 3–10.
6. Дудин Р. Б. Консервація, реставрація та реконструкція садово-паркових об'єктів: навч. посібник. Львів: Манускрипт, 2016. 192 с.

РЕМІШЕВСЬКИЙ Тимур, студент1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності 206 «Садово - паркове господарство»
Науковий керівник: **М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович**,
доктор с.-г. наук, професор кафедри садово-паркового господарства,
геодезії і землеустрою
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

СУЧАСНА ЕСТЕТИКА САДУ У СТИЛІ КАНТРИ

Традиції поєднання городництва та естетики саду дуже сильні і мають давню історію, що налічує кілька століть як у західноєвропейському садово-парковому мистецтві так і на теренах нашої країни. Наразі інтерес до декоративних посадок із овочевих і пряно-ароматичних рослин посилюється і широко використовується не тільки як спосіб оформлення приватних садиб, а й у дизайні міських просторів. У останні роки принцип поєднання у садово-паркових композиціях декоративних і корисних культур став однією із актуальних тенденцій у ландшафтному дизайні.

Зародилося декоративне городництво від монастирських традицій Середньовіччя у монастирях Франції. [1].

Такі сади мали виключно утилітарний характер, у яких на регулярних грядках вирощувалися овочі, плодові дерева і лікарські трави. Символізм в композиції саду, практичність і декоративність були основними рисами монастирських городів і садів [1]. Основною їх ідеєю було – що є корисним, те має бути і красивим. Монастирські сади і декоративні городи були замкнутими, планувальна структура включала перпендикулярні доріжки, які перетиналися у вигляді хреста, на перехресті встановлювали фонтан як символ віри і очищення водою, висаджувалися лілії або троянди, які символізували Божу Матір Дерева та кущі для економії простору висаджувалися вздовж стін.

Природність створювалася за рахунок вирощування овочевих культур поруч з лікарськими і пряними травами, квітами [2].

Поєднання овочів, квітів і лікарських трав лягло в основу всіх наступних французьких городів, де овочі вирощувалися для споживання, але обиралися і висаджувалися з декоративною метою. Декоративність і прямі огорожі стали невід'ємною частиною французьких городів. До композиції декоративного городу французи додали регулярних елементів, запозичених у італійських садах – стрижених живих огорож, бордюрів із самшиту. Таким чином середньовічний монастирський сад еволюціонував і поклав початок розвитку «кантрі» – французькому різновиду декоративного городу, який вражає кількістю і декоративністю овочів, трав та квітів, що на ньому зростають. Сад «кантрі» – це декоративний сад, стиль якого сягає корінням у регулярні сади французького Відродження і далі формувався під впливом епохи західноєвропейського бароко.

Найзнаменитіший декоративний город – це декоративний город замку Віландрі (Луара, Франція) [3]. Він був закладений у період розквіту Ренесансу у XVI столітті. Власник замку настільки був захоплений новими сортами декоративних та овочевих рослин, що йому прийшла ідея створити з них вишуканий сад, у якому представлені з декоративною метою овочі, фрукти та 32 види трав. Квіти відігравали в цьому саду другорядну роль. Отже, французьким

садівникам вдалося створити новий тип саду, в якому поєднувалися декоративні та утилітарні рослини, і який став найкрасивішим у світі декоративним городом. І сьогодні цей сад-город є прикладом для наслідування багатьох садівників-аматорів.

Французькі декоративні городи набувають все більшої популярності на приватних садибах. Основний композиційний елемент – гряди у формі геометричних фігур (квадрату, кола, сегменту, прямокутнику) розташовані навколо центру композиції – перголи з виткими трояндами, троянди на штамбі, фонтану, сонячного годинника і т.п. [4]. Симетричні конструкції вносять впорядкованість у планувальну структуру саду, а групи однакових рослин, розміщених почергово, задають ритм, надають красу і гармонію.

Для створення овочевих квітників використовуються овочеві культури, перш за все, з декоративною надземною частиною і тривалим періодом вегетації – буряк столовий (*Beta vulgaris* L.), морква дика (*Daucus carota*), стручковий перець звичайний (*Capsicum annuum* L.) з плодами різних кольорів; капуста білокачанна (*Brassica oleracea* var. *capitata*), броколі (*Brassica oleracea* var. *italica*), капуста пекінська (*Brassica rapa* subsp. *pekinensis*), брюссельська (*Brassica oleracea* var. *gemmifera*), цвітна (*Brassica oleracea* var. *botrytis*); баклажан темноплідний (*Solanum melongna*), кабачки, гарбузи та патисони.

Різноманітні сучасні сорти декоративної капусти (*Brassica oleracea* var. *acerphala*) впевнено використовуються садівниками не тільки у садах «кантрі», а й на квітниках садів і парків громадського призначення. Переваги цієї культури очевидні – вона невибаглива у догляді, вдало поєднується з іншими рослинами на квітниках, зберігає декоративність до сильних морозів (-120С), коли восени квітники набувають спустошеного вигляду: відцвітають популярні однорічні і багаторічні культури (айстри, жоржини, чорнобривці) [5].

Необхідно враховувати, що максимального декоративного ефекту сад «кантрі» набуває в період дозрівання врожаю овочевих культур. Тому для подовження періоду декоративності висаджують однорічні і багаторічні квітникові рослини, вічнозелені кущі.

Сади у стилі «кантрі» заслуговують уваги зі сторони дизайнерів та популяризації у оформленні не тільки приватних садиб, а й громадських просторів.

Вони сприяють: захисту та відновленню урбоекосистем; розвитку біорізноманіття, багатого середовища життя; розвитку рекреаційних можливостей; покращенню здоров'я населення; компенсації поступової втрати знань і навиків роботи містян з городніми культурами [4]. Сади «кантрі» можуть стати декоративними і просвітницькими елементами ландшафтів на територіях освітніх, науководслідницьких, культурно-просвітницьких установ, де вони будуть майданчиками для організації майстер-класів із запрошенням професійних агрономів і ботаніків, обговорення тем сталого садівництва і здорового харчування та ін.

Сади у стилі «кантрі» є найбільш естетичною формою популяризації городництва, яке останніми роками стало громадським рухом зі створення громадських просторів нового формату у європейських містах. Так по-новому виглядає дезурбанізація мегаполісів. Декоративні городи та їх популяризація в урбанізованих містах несуть інноваційну ідею, орієнтовану на якість життя, сталий розвиток міст, поліпшення відносин між людиною, довкіллям і природою.

Список використаних джерел:

1. Рубцова О.Л. Середньовічний сад: минуле і сучасне. К., Дім, сад, город, 2008. 38 с.
2. Campbell, Gordon. (2019). The ancient and medieval garden. 10.1093/actrade/9780199689873.003.0001
3. <https://zelenasadyba.com.ua/landshaftnij-dizajn/dekorativnij-goro-istoriya-osoblivogosadovogo-stilyu-potazhe.html>
4. Дзиба А. А., Турчин А. М. Сучасний стан та перспективи використання капусти листової декоративної в озелененні : наук.-практ. рек. для науковців, фахівців сад.-парк. госп-ва, п-в з утримання та експлуатації насаджень. Каб.

Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України (НУБіП України). К., 2012. 31 с.

5. Jeyaveeran, Berliner & Thilagam, V. Kasthuri & Balakumaran, Manimaran & Nanjundan, Joghee & rajkumar, M & Dinesh, V. (2022). Gardens for Biodiversity Conservation. 1. 67-71.

СОЛОТВІНСЬКИЙ Іван, студент1 курсу ОС «Магістр» спеціальності 206 «Садово - паркове господарство»
Науковий керівник: **М'ЯЛКОВСЬКИЙ Руслан Олександрович**, доктор с.-г. наук, професор кафедри садово-паркового господарства, геодезії і землеустрою
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», м. Кам'янець-Подільський

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОЗЕЛЕНЕННІ ПРИСАДИБНОЇ ДІЛЯНКИ

Дослідження зв'язків між рівнем споживання та особистим щастям засвідчує, що суттєве підвищення рівнів споживання, загалом, мало впливає на людське щастя [2], а демонстрація надмірного споживання зазвичай викликає ефект заздрощів у представників соціальних груп, які не мають можливостей розкошувати [4]. До того, коли споживання стає метою й сенсом життя, тоді гине суспільна мораль, зникає радість. Наслідки надмірного споживання яскраво проявляються в шопінг-залежності, схожій на алкоголізм чи наркоманію, що небезпечно як для окремої людини, так і для суспільства в цілому [1].

Вирощування декоративних рослин має досить давню історію, однак, на відміну від зернових та інших продовольчих рослин, досить важко вірогідно відокремити історичні предтечі декоративного садівництва від плодівництва, лісівництва та овочівництва. Деякі сучасні декоративні рослини раніше використовувалися як харчові та/або кормові культури й навпаки. Є свідчення, що така чудова плодова рослина, як персик (*Prunus persica* (L.) Batsch), соковиті плоди якої здатні задовольнити найвишуканіший смак, колись вирощувалася для